

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

Školský vzdelávací program pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ISCED 1B Predmet : Hra na bicích nástrojoch

Názov predmetu	Hra na bicích nástrojoch
Ročník	Prvý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Učebný plán	č. 2
Stupeň vzdelania	Prvý, ISCED 1B
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Attila Balogh
Koordinátor ŠkVP	Attila Balogh
Schválené dňa	27.júna 2013

Charakteristika predmetu

S rastúcim záujmom dnešnej mladej generácie o hudbu narastá počet záujemcov o hru na bicie nástroje, ktoré sa stali v súčasnosti dominujúcimi vo všetkých oblastiach populárnej hudby. Na tento stav reagujú aj učebné osnovy pre žiakov I. a II. stupňa základného stupňa hry na bicích nástrojoch pre ZUŠ. Hudobný materiál k štúdiu sa odporúča ako základná literatúra – nakoľko príliv zahraničnej literatúry v oblasti bicích nástrojov sa po kvalitatívnej stránke zvyšuje, jeho využitie a zaradenie do plánu práce je ponechané na voľbe pedagóga.

Štúdium hry na bicie nástroje obsahuje štúdium základnej literatúry rytmicko – technických cvičení , hra z listu, ale aj komornú hru v rámci možností a spolupráci buď s malým nástrojovým obsadením tanečnej kapely, alebo spevákom, či inštrumentalistom k tomuto žánru hudby.

Žiaci získajú vedomosti o spôsobe tvorenia zvuku rôznymi údermi a typmi paličiek / metličiek/ a taktiež zručnosti interpretácií rozmanitých rytmických útvarov.

Zmyslom spoločného snaženie pedagógov a žiaka by malo byť dosiahnutie takého stupňa technickej vyspelosti, ktorá umožní absolventovi I. stupňa bezproblémový prechod na II. stupeň ZUŠ a po absolvovaní II. stupňa umožní realizovať sa v spoločenskom živote v oblasti populárnej hudby a tým dosiahnuť cieľ pre ktorý ZUŠ začal navštevovať.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

Hlavným cieľom prvého ročníka je rozvíjať rytmické cítenie žiakov a zvládnuť základy hry na jednoduchších bicích nástrojoch, predovšetkým hru na malom bubne. V rámci výučby sa venuje osobitná pozornosť osvojovaniu si správnych návykov v oblasti držania tela , rúk a paličiek. Oboznámiť žiaka s pravidelným delením časových hodnôt.

Špecifické ciele

Kognitívne :

- Plynule čítať notový zápis so zadelovaním rytmických hodnôt.
- Uvedomele hrať spamäti.

Afektívne :

- Emocionálne prežiť skladby.
- Rozlišovať charakter skladby.
- Porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.

Psychomotorické :

- Stvárniť na nástroji hudobnú predstavu.
- Aplikovať dynamické znamienka v hre na nástroji.
- Rozvíjať sluchovú vnímavosť.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v prvom ročníku rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete hra na bicie nástroje využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu, aby žiaci vedeli:

- kultúrne a súvisle sa vyjadrovať, používať základnú hudobnú a nástrojovú terminológiu primeranú veku a schopnostiam žiaka,
- aktívne počúvať, sústredene pracovať a náležite reagovať,
- uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu.

2. Spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,
- každodenných situáciách mať schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie:
  - interné a verejné žiacke koncerty,
  - interpretačná prehliadka v hre na bicie nástroje
- Rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti.
- Uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladby.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- počúvať digitálne zdroje.

4. Spôsobilosti učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- spoľahlivo a úspešne zaznamenávať a zapamätávať si informácie, spomenúť si na ne a využívať ich pri praktickej zručnosti v hre na bicie nástroje,
- vytrvalo, iniciatívne a samostatne sa učiť a získavať informácie,
- hodnotiť informácie a využívať ich aj v medzipredmetových vzťahoch.

5. Spôsobilosť riešiť problémy

„Schopnosti tvorivo riešiť problémy“ môžeme využiť vo viacerých predmetoch tým, že vytvoríme pre žiakov motivačné a aktivizujúce pracovné prostredie a podmienky na riešenie praktických a teoretických problémových úloh a situácií,

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- hľadať a využívať rôzne informácie,
- skúšať viaceré možnosti riešenia problému,
- overovať správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikovať pri podobných alebo nových problémoch.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vytvárať si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé a rozvojové možnosti,
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizovať,
- kontrolovať vlastné konanie a vedieť odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- tvoriť a prijímať umenie,
- pomenovať druhy umenia, ich špecifické zákonitosti a vyjadrovacie prostriedky,
- vyjadriť svoj názor i vkus,
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu).

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Hra na nástroji	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu

	<ul style="list-style-type: none"> • problémový výklad 	
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukčná metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy hry na nástroj	podľa výberu	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:		- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	podľa výberu	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	podľa výberu	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		-Internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÉ ŠTANDARBY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osvojiť si správne inštrumentálne návyky- uvoľnenosť hracieho aparátu, poloha tela, držanie rúk a paličiek. Dosiahnuť čistotu úderov po rytmickej stránke a zvládnuť hru v základných dynamických odtieňoch. Ovládať základné vlastnosti a technické možnosti bicích nástrojov. Plynule hrať jednoduché etudy na malom bubne. 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pomenovanie bubnov v bicej súprave Rozoznanie troj a štvorštvrtového taktu Rozlišovanie tempa Nezávislá hra štvrtových a osminových a šestnástinových hodnôt ľavou a pravou rukou Hra pravej nohy 	<p>Žiak zvládol:</p> <p>repertoárové požiadavky</p> <ul style="list-style-type: none"> skladby podľa individuálneho plánu v triednej knihe vie pomenovať bubny na bicej súprave rozozná troj aj štvorštvrtový takt nezávisle hrá ľavou a pravou rukou štvrtové, osminové a šestnástinové hodnoty <p>rozsah látky na ročníkovú prehrávku- jednoduchá etuda na malom bubne</p>	<ul style="list-style-type: none"> práca na vyučovacej hodine domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre pochvala, povzbudenie, kritika autoevalvácia motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov triedny koncert 2x ročne, interný koncert, kultúrne vystúpenie, verejný koncert záverečná ročníková prehrávka
2. Hudobno-teoretické poznatky	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> hudobnú abecedu notopis základné metricko-rytmické delenie 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> pomenovať tóny hudobnej abecedy čítať notový zápis a aplikovať ho v hre <p>synchronizovať tóny pri hre so základnými metricko-rytmickými hodnotami</p>	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> pomenovanie tónov hudobnej abecedy čítanie notového zápisu <p>zapojenie metricko-rytmických hodnôt do hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> práca na vyučovacej hodine domáca úloha zameraná na precvičovanie pochvala, povzbudenie seba- hodnotenie

3. Hudobno-výrazové prostriedky	Učiť žiaka ovládať: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristiku tónu • silu tónu: dynamika • rozoznávanie intervalových vzdialeností medzi tónmi: výška tónov • rozoznávanie rôznych farieb tónov podľa typov bicích nástrojov: tempo sledu tónov 	Žiak si má osvojiť: rozlíšiť na tóne jeho: <ul style="list-style-type: none"> • silu, dynamické rozdiely: <ul style="list-style-type: none"> - piano - mezzoforte - forte • výšku: intervalové vzdialenosti medzi tónmi • farbu: použiť rôzne typy bicích nástrojov , tempo v danej skladbe 	Žiak zvládol: <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšenie základných tónových vlastností: <ul style="list-style-type: none"> - výška - sila • farba 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na precvičovanie použitia základných tónových vlastností pri hre na bicích nástrojoch • pochvala, povzbudenie, kritika • autoevalvácia • motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov triedne besiedky, interný koncert, kultúrne vystúpenie
---------------------------------	--	--	--	--

Hudobný materiál :

J. Šprunk: Bicie nástroje

J. Tuzar: Etudy pre malý bubon

M. Veselý: Etudy pre súpravu bicích nástrojov

R. Jakouš. Etudy pre súpravu bicích nástrojov

L- Kubánek: Hra na bicie nástroje